SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

SHERIA YA WAKALA WA USAJILI WA MATUKIO YA KIJAMII NAM. 3 YA 2018 KATIKA LUGHA NYEPESI (KWA UPANDE WA NDOA NA TALAKA)

YALIYOMO

DIBAJI iv

UTANGULIZI v

ORODHA YA SHERIA ZILIZOTUMIKA vi

1.0 USAJILI WA MATUKIO YA KIJAMII ZANZIBAR 1

1.1 Nini maana ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamiii Zanzibar? 1

1.2 Ni yepi matukio ya kijamii? 1

1.3 Matukio yanayotokea wapi yanapaswa kusajiliwa na Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar? 1

1.4 Kuna aina ngapi za usajili wa matukio ya kijamii? 1

2.0 USAJILI WA NDOA 1

2.1 Ni upi uthibitisho wa ndoa? 1

2.2 Kuna aina ngapi za usajili wa ndoa? 1

2.3 Ni upi utaratibu wa kusajili ndoa? 2

Utaratibu wa kusajili ndoa nje ya wakati (baada ya kupita siku 30 tangu kufungwa kwa ndoa) ni kama ifuatazo: 2

2.4 Ni zipi athari za kutokusajili ndoa? 2

2.5 Je mtu anaweza kurekebisha taarifa katika cheti cha ndoa? 2

2.6 Ni kipi cheti cha kutokuwa na kikwazo cha kufunga ndoa? 3

2.7 Ni utaratibu upi wa kusajili cheti cha kutokuwa na kikwazo cha kufunga ndoa 3

2.8 Ni zipi ada za cheti cha ndoa? 3

2.9 Sababu zipi zinaweza kupelekea kufutwa kwa usajili wa cheti cha ndoa? 3

2.10 Ni upi utaratibu wa kufutwa kwa usajili wa cheti cha ndoa? 4

2.11 Ni sababu zipi zinazopelekea ombi la usajili wa cheti cha ndoa kukataliwa? 4

2.12 Je kuna haki ya rufaa kwa asiyeridhika na maamuzi ya kukataliwa ombi la usajili wa cheti cha ndoa? 4

2.13 Ni yepi Makosa katika usajili wa cheti cha ndoa? 4

3.0 USAJILI WA TALAKA 6

3.1 Ni upi uthibitisho wa talaka? 6

3.2 Kuna aina ngapi za usajili wa talaka? 6

3.3 Ni upi utaratibu wa kusajili talaka? 6

3.4 Ni zipi athari za kutokusajili talaka? 6

3.5 Je mtu anaweza kurekebisha taarifa katika cheti cha talaka? 7

3.6 Ni zipi ada ya cheti cha talaka? 7

3.7 Sababu zipi zinaweza kupelekea kufutwa kwa usajili wa cheti cha talaka? 7

3.8 Ni upi utaratibu wa kufutwa kwa usajili wa cheti cha talaka? 7

3.9 Ni sababu zipi zinazopelekea ombi la usajili wa cheti cha talaka kukataliwa? 8

3.10 Je kuna haki ya rufaa kwa asiyeridhika na maamuzi ya kukataliwa ombi la usajili wa cheti cha talaka? 8

3.11 Ni yepi Makosa katika usajili wa cheti cha talaka 8

DIBAJI

Awamu ya nane ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar inayoongozwa na Dkt. Hussein Ali Mwinyi, mara tu baada ya kuingia madarakani pamoja na mambo mengine, iliagiza taasisi zake zinazotoa huduma kwa wananchi kutoa huduma zilizo bora na kwa wakati bila kuleta usumbufu kwa wananchi.

Vile vile Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar inahakikisha wananchi wote wanapata haki na fursa sawa bila kubagua kama inavyosisitizwa katika Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984. Uwepo wa misingi ya haki za binaadamu unabainisha kuwa pamoja na mambo mengine, haki ya msingi ya binaadamu baadaa ya kuzaliwa ni kupewa jina na kutambuliwa ili kurahisisha misingi ya upatikanaji wa haki.

Wakala wa Usajili wa Mtukio ya Kijaamii Zanzibar ni Taasisi ya Serikali iliyoanzishwa rasmi chini ya Sheria ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar Nam. 3 ya 2018 kwa lengo la kusajili matukio ya kijamii yanayotokea Zanzibar. Matukio hayo ni pamoja na kizazi, kifo, ndoa, talaka na utambulisho wa Mzanzibari Mkaazi.

Lengo la kufanya Sheria hii kuwa katika lugha nyepesi ni kuwasaidia wananchi wakiwemo wasimamizi, watumiaji na mawakala wengine waliomo kaktika kila Wilaya za Unguja na Pemba ili kuweza kuifahamu zaidi Sheria ya Wakala wa Usaji wa Matukio ya Kijamii Zanzibar na utekelezaji wake.

Tunapenda kuchukua nafasi hii kutoa shukrani kwa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, kupitia Afisi ya Rais Tawala za Mikoa Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ kwa juhudi zao katika kuhakikisha kuwa wananchi wanapata uelewa wa Sheria, Kanuni na Miongozo yake katika kufanikisha suala la usajili wa matukio ya kijamii. Aidha, tunapenda kuwashukuru watendaji kutoka Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar, Tume ya Kurekebisha Sheria Zanzibar, Jumuiya ya Center for Youth Dialogue (CYD) pamoja na Mradi wa Data Driven Advocacy (DDA) kwa kuunga mkono jitihada za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kutayarisha Kitabu cha Sheria ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii katika lugha nyepesi.

Tunatoa wito kwa wananchi wote kukitumia Kitabu hiki kama nyenzo muhimu katika kutambua taratibu za usajili wa matukio ya kijamii Zanzibar na kusajili matukio hayo kwa wakati.

UTANGULIZI

Kitabu hiki cha ''Sheria ya Wakala wa Matukio ya Kijamii katika Lugha Nyepesi; Ndoa na Talaka'' kimetayarishwa ili kuwawezesha wananchi kuelewa kwa urahisi masuala yanayohusu taratibu ambazo mwananchi anapaswa kufuata baada ya kuingia kwenye ndoa au linapotokea tukio la talaka. Kwa bahati mbaya kumekuwa na uelewa mdogo juu ya haja ya kusajili ndoa na talaka katika Ofisi ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar na wengi hudhani kuwa, vyeti vya ndoa (uthibitisho wa ndoa) vinavyotolewa na Shekhe, Padri, Mkuu wa Mkoa au wafungishaji ndoa wengine, vinajitosheleza na hakuna vyeti vyengine vinavyohitajika kwa masuala ya ndoa. Aidha, kwa masuala ya talaka, ni wachache wanaofahamu ukweli kuwa, baada ya wanandoa kuachana, Sheria inahitaji talaka hiyo kusajiliwa katika Ofisi ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar.

Kitabu hiki kimeweka wajibu kwa wanandoa kwa madhumuni ya kusajili ndoa zao ndani ya wakati uliowekwa kwa mujibu wa Sheria. Aidha, wanandoa hao wanapoachana, pia wamewekewa wajibu wa kusajili talaka zao. Kitabu hiki kimeweka taratibu zinazohitajika katika kusajili ndoa na talaka, ambazo wanandoa wanapaswa kuzifuata. Wajibu huu umeelezewa kwa kina na kufafanuliwa ili uweze kuzingatiwa na wahusika pamoja na wajibu wa wenye dhamana ya kutoa huduma ya kusajili ndoa na talaka. Kutokana na namna mambo haya yanavyofahamika na ukaribu wake, tumeamua kuyaweka katika kijitabu kimoja, masuala ya ''Ndoa'' na masuala ya ''Talaka'' ili yafahamike kwa urahisi na kila mwananchi.

Katika masuala ya Ndoa, kitabu hiki kimefafanua utaratibu na hatua za kuchukuliwa na wanandoa mara baada ya kufunga ndoa. Kitabu pia kimeeleza utaratibu wa kufuatwa ili wanandoa wapatiwe cheti cha ndoa na taarifa za ndoa hiyo kuingizwa katika daftari la usajili wa ndoa. Utaratibu huo unajumuisha uwasilishaji wa taarifa muhimu zinazohitajika ili kusajili ndoa na kupatiwa cheti cha ndoa pamoja na ada inayotakiwa kulipwa. Aidha, kitabu hiki kinafafanua athari zitakazotokea ikiwa mtu atachelewa kufanya usajili wa ndoa na hivyo kuthibitisha umuhimu wa kusajili ndoa ndani ya wakati uliowekwa kwa mujibu wa Sheria. Kwa ujumla masuala mbali mbali yanayohitaji kujulikana na wananchi yameelezwa kwa kutumia lugha rahisi katika kitabu hiki na mwananchi anaweza kufahamu kwa wepesi atakapokisoma.

Kwa upande wa masuala ya Talaka, kitabu hiki kimejaribu kufafanua wajibu wa wananchi kusajili taarifa za talaka pale wanandoa wanapofikia hatua ya kuachana. Kutokana na wananchi wengi kutochukua hatua za kusajili talaka kwa kuona kuwa usajili na cheti hicho cha talaka hakina umuhimu mkubwa katika jamii, Kitabu hiki kinafafanua umuhimu wa kusajili na kupata vyeti vya talaka. Aidha, athari za kutosajili ndoa na talaka zimefafanuliwa katika kitabu hiki. Pamoja na masuala hayo yaliyotajwa hapo juu, masuala mengine mbali mbali yanayohusu usajili wa matukio ya talaka yameelezwa kwa kina ili kusaidia wananchi waelewe kwa urahisi.

Kwa ujumla kitabu hiki kimetayarishwa kwa kuangalia vifungu vya Sheria ya Wakala wa Matukio ya Kijamii Zanzibar Nam. 3 ya 2018 pamoja na Kanuni zake za Mwaka 2020 na kuviweka katika lugha ambayo inaweza kufahamika kwa urahisi na wananchi. Kwa namna kilivyotayarishwa, kitabu hiki kinaweza kuwa msaada mkubwa kwa jamii katika kujenga ufahamu wa masuala ya ndoa na talaka.

ORODHA YA SHERIA ZILIZOTUMIKA

- Katiba ya Zanzibar ya 1984
- Sheria ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar Nam. 3 ya 2018, pamoja na Kanuni zake (Kanuni za za Usajili wa Matukio ya Kijamii 2020)

1.0 USAJILI WA MATUKIO YA KIJAMII ZANZIBAR

1.1 Nini maana ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamiii Zanzibar?

Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar, ni Ofisi ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar iliyoanzishwa kwa lengo la kusajili, kuhifadhi kumbukumbu na kutoa vyeti vya matukio ya kijamii kama vile cheti ndoa, cheti talaka n.k (kifungu cha 3,4,21,27,35,39,43 Sheria Nam. 3 ya 2018)

1.2 Ni yepi matukio ya kijamii?

Matukio ya kijamii ni: -

i. Kizazi;
ii. Kifo;
iii. Ndoa;
iv. Talaka;
v. Utambulisho wa ukaazi; na
vi. Matukio mengine. (kifungu cha 2, sheria nam. 3 ya 2018)

1.3 Matukio yanayotokea wapi yanapaswa kusajiliwa na Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar?

Matukio yanayotokea ndani ya Zanzibar ndio yanayopaswa kusajiliwa na Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar.

1.4 Kuna aina ngapi za usajili wa matukio ya kijamii?

Zipo aina mbili za usajili wa matukio ya kijamii ambazo ni: -

i. Usajili wa matukio ya kijamii ndani ya wakati; na
ii. Usajili wa matukio ya kijamii nje ya wakati.

2.0 USAJILI WA NDOA

2.1 Ni upi uthibitisho wa ndoa?

Uthibitisho wa ndoa ni ithibati (tarjis ya ndoa) kutoka kwa wafungishaji ndoa kama vile Kadhi, (Sheikhe) Padri, au Mkuu wa Mkoa.

2.2 Kuna aina ngapi za usajili wa ndoa?

Kuna aina mbili za usajili wa ndoa ambazo ni usajili wa ndoa ndani ya wakati (ndani ya siku 30) na usajili wa ndoa nje ya wakati (baada ya kupita siku 30 tangu kufungwa kwa ndoa).

2.3 Ni upi utaratibu wa kusajili ndoa?

Zipo aina mbili za kusajili ndoa ambazo ni: -

- **Ndani ya wakati**

Utaratibu za kusajili ndoa ndani ya wakati (ndani ya siku 30 baada ya kufungwa kwa ndoa) ni kama ifuatazo:

i. Kuwa na uthibitisho wa tukio la ndoa (tarjis ya ndoa) kutoka kwa wafungishaji ndoa;
ii. Kuwasilisha nakala za vitambulisho vya wanandoa vinavyotambulika na serikali; na
iii. Kuwasilisha uthibitisho mwengine wowote utakaohitajika. (kanuni ya 13(a) ya kanuni za usajili wa matukio ya kijamii zanzibar 2020)

- **Nje ya wakati**

Utaratibu wa kusajili ndoa nje ya wakati (baada ya kupita siku 30 tangu kufungwa kwa ndoa) ni kama ifuatazo*:*

i. Kuwasilisha uthibitisho wa ndoa kutoka Mahkama ya Kadhi, Padri au Mkuu wa Mkoa;
ii. Kuwasilisha Nakala za vitambulisho vya wanandoa vinavyotambuka na Serikali; na
iii. Uthibitisho mwengine wowote utakaohitajika. (Kanuni ya 13(b) ya Kanuni za Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar 2020)

2.4 Ni zipi athari za kutokusajili ndoa?

Kutokusajili ndoa na kutokuwa na cheti cha ndoa ni kosa kwa mujibu wa sheria, kosa ambalo linapelekea athari zifuatazo: -

i. Kulipa faini isiyopungua shilingi za kitanzania laki mbili na isiyozidi shilingi za kitanzania laki tano (kifungu cha 53, Sheria Nam. 3 ya 2018);
ii. Kukosa uthibitisho rasmi wa ndoa unaotambulika kisheria;
iii. Kukosa haki za msingi kama vile Urithi, Bima ya Afya; n.k.

2.5 Je mtu anaweza kurekebisha taarifa katika cheti cha ndoa?

Mtu anaweza kurekebisha taarifa katika cheti cha ndoa kwa kuwasilisha barua ya maombi katika Ofisi ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar ikiwa imeambatanishwa na: -

i. Hati ya kiapo kutoka Mahakamani au Kamishina wa Viapo;
ii. Nakala ya kitambulisho cha muombaji kinachotambulika na Serikali; na
iii. Uthibitisho mwengine wowote utakaohitajika. (Kanuni ya 40 ya Kanuni za Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar 2020)

2.6 Ni kipi cheti cha kutokuwa na kikwazo cha kufunga ndoa?

Ni cheti maalum kinachotolewa na Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar na kuthibitisha kuwa muhusika (aliyepewa cheti hicho) hana kikwazo cha ndoa na anaweza kufunga ndoa inayotarajiwa.

2.7 Ni utaratibu upi wa kusajili cheti cha kutokuwa na kikwazo cha kufunga ndoa

Muombaji wa Cheti cha kutokuwa na kiwazo cha kufunga ndoa anatakiwa kuwasilisha barua ya maombi kwa mkurugenzi Mtendaji akiwa ameambatanisha na vielelezo vifuatavyo: -

i. Nakala ya cheti cha kuzaliwa cha muombaji;
ii. Barua ya sheha wa eneo analoishi muombaji;
iii. Hati ya kiapo ya mzazi au mlezi wa muombaji;
iv. Nakala ya kitambulisho cha mzazi au mlezi wa muombaji kinachotambulika na Serikali; na
v. Uthibitisho mwengine wowote utakaohitajika. (Kanuni ya 16 ya Kanuni za Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar 2020)

2.8 Ni zipi ada za cheti cha ndoa?

Zifuatazo ni ada za cheti cha ndoa (Kanuni ya 14 ya Kanuni za Wakala wa Usajili na Matukio ya Kijamii Zanzibar 2020)

S/N	CHETI	ADA
1	Cheti cha ndoa.	TSH. 20,000/=
2	Marekebisho ya taarifa katika cheti cha ndoa.	TSH. 20,000/=
3	Kupata cheti kipya baada ya cheti cha awali kuharibika au kupotea.	TSH. 20,000/=

2.9 Sababu zipi zinaweza kupelekea kufutwa kwa usajili wa cheti cha ndoa?

Ofisi ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar italazimika kufuta usajili wa Cheti cha kuzaliwa endapo: -

i. Itabainika taarifa za usajili sio sahihi;
ii. Usajili umefanywa kwa njia ya udanganyifu, uongo au rushwa;
iii. Cheti cha ndoa kimetolewa kimakosa na kinahitajika kutolewa tena;
iv. Usajili wa cheti cha ndoa umefanyika zaidi ya mara moja; au

v. Ikiwa kuna amri ya mahkama ya kufutwa kwa usajili wa cheti cha ndoa. (kifungu cha 49, sheria nam. 3 ya 2018)

2.10 Ni upi utaratibu wa kufutwa kwa usajili wa cheti cha ndoa?

i. Usajili wa cheti cha ndoa hufutwa kwa utaratibu ufuatao: -
ii. Kutolewa taarifa ya kufutwa kwa usajili wa cheti cha kuzaliwa, taarifa hiyo hutolewa na Mkurugenzi Mtendaji wa Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii na kupewa Muhusika wa cheti kinachotaka kufutwa;
iii. Kupewa nafasi ya kujibu taarifa ya kufutwa kwa usajili wa cheti cha kuzaliwa kwa muhusika;
iv. Kufutwa kwa usajili wa cheti hicho kwa kutolewa notisi kutoka kwa Mkurugenzi Mtendaji kwenda kwa Muhusika; na
v. Kutoa taarifa ya kufutwa kwa usajili wa cheti hicho katika Gazeti Rasmi la Serikali.

2.11 Ni sababu zipi zinazopelekea ombi la usajili wa cheti cha ndoa kukataliwa?

Ombi la usajili wa cheti cha kuzaliwa linaweza kukataliwa endapo: -

i. Taarifa za muombaji sio sahihi;
ii. Ombi halikufata utaratibu uliowekwa;
iii. Tukio la ndoa halikutokea zanzibar;
iv. Ombi halikuambatanishwa na vielelezo muhimu vinavyohitajika; (kifungu cha 21(4), sheria nam. 3 ya 2018)

2.12 Je kuna haki ya rufaa kwa asiyeridhika na maamuzi ya kukataliwa ombi la usajili wa cheti cha ndoa?

Mtu ambaye hakuridhika na maamuzi ya Mkurugenzi Mtendaji wa Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar, ndani ya Siku 30 atakuwa na haki ya kukata rufaa kwa Waziri anaehusika na usajili wa matukio ya kijamii Zanzibar. (kifungu cha 21(7), Sheria Nam. 3 ya 2018)

2.13 Ni yepi Makosa katika usajili wa cheti cha ndoa?

Mambo yafuatayo ni makosa kufanyika wakati wa maombi ya usajili wa cheti cha ndoa

i. Kutoa taarifa za uongo;
ii. Kumtumia mtu mwengine kupata cheti cha ndoa;
iii. Kutumia nyaraka zisizo halali;
iv. Kumshawishi afisa msajili kufanya usajili kinyume na sheria;
v. Kwa uongo, kudai kupoteza au kuharibika kwa cheti ili kupatiwa cheti chengine;
vi. Kunyang'anya au kuchukua cheti cha mtu mwengine;
vii. Kutumia cheti cha mtu mwengine;

viii. Kumiliki cheti zaidi ya kimoja; au

ix. Kumruhusu mtu kutumia cheti cha mtu mwengine.

2.14 Ni zipi adhabu za makosa yaliyoorodheshwa hapo juu?

Adhabu za makosa yaliotajwa hapo juu ni kama ifuatavyo:

Faini isiyopungua shilingi za kitanzania Milioni moja na isiyozidi shilingi za kitanzania Milioni tatu au kifungo kwa kipindi kisichopungua mwaka mmoja na kisichozidi miaka mitatu au adhabu zote mbili. (Kifungu cha 53(2), Sheria Nam. 3 ya 2018)

Mfano wa cheti cha ndoa

20-0871

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR
THE REVOLUTIONARY GOVERNMENT OF ZANZIBAR
SHAHADA YA NDOA – CERTIFICATE OF MARRIAGE

Nambari ya Usajili Reg.No.	Tarehe na Mahali Ilipofungwa Ndoa Date and Place of Marriage	Majina ya Wanandoa Kabla ya Ndoa Maiden Names of Spouses	Umri Age	Hali ya Ndoa Kabla ya Ndoa hii Marital Status Before this Marriage	Mahali Wanapoishi Wanandoa Place of Residence at the Time of Marriage	Majina ya Mashahidi Name of Witnesses	Mfungishaji Ndoa Marriage Officiant

Ndoa hii imefungwa kwa taratibu za………………………….
This Marriage was Solemnized According to ………………..

Tarehe ya kusajilwa……………………..
Date of Registration……………………..

……………………………………………………
For Registrar General of Marriages and Divorces

3.0 USAJILI WA TALAKA

3.1 Ni upi uthibitisho wa talaka?

Uthibitisho wa talaka ni ithibati (tarjis ya talaka) kutoka kwa wathibitishaji talaka kama vile, Kadhi (Sheikhe) Padri au Mkuu wa Mkoa.

3.2 Kuna aina ngapi za usajili wa talaka?

Kuna aina mbili za usajili wa talaka ambazo ni usajili wa talaka ndani ya wakati (ndani ya siku 30) na usajili wa talaka nje ya wakati (baada ya kupita siku 30 tangu kuvunjika kwa ndoa)

3.3 Ni upi utaratibu wa kusajili talaka?

Zipo aina mbili za taratibu za usajili wa talaka ambazo ni: -

- **Ndani ya wakati**

Utaratibu za kusajili talaka ndani ya wakati (siku 30 baada ya talaka kutolewa) ni kama ifuatavyo:

i. Kuwasilisha uthibitisho wa tukio la talaka (tarjis ya talaka) kutoka kwa wathibitishaji talaka;
ii. Kuwasilisha nakala ya cheti cha ndoa iliyovunjika;
iii. Kuwasilisha nakala ya kitambulisho cha muombaji kinachotambulika na serikali; na
iv. Kuwasilisha uthibitisho mwengine wowote utakaohitajika. (kanuni ya 19(a) ya kanuni za wakala wa usajili wa matukio ya kijamii zanzibar 2020)

- **Nje wa wakati**

Utaratibu wa usajili wa talaka nje ya wakati (baada ya siku 30 kutolewa talaka) ni kama ifuatavyo:

i. Kuwasilisha uthibitisho wa talaka kutoka Mahkama ya Kadhi au Amri ya talaka ya Mahkamani;
ii. Kuwasilisha Nakala ya cheti cha ndoa iliyovunjika;
iii. Kuwasilisha Nakala ya kitambulisho cha muombaji kinachotambuka na Serikali; na
iv. Uthibitisho mwengine wowote utakaohitajika. (Kanuni ya 19(b) ya Kanuni za Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar 2020)

3.4 Ni zipi athari za kutokusajili talaka?

kutokusajili talaka na kutokuwa na cheti cha talaka ni kosa kwa mujibu wa sheria, kosa ambalo linapelekea athari zifuatazo: -

i. Kulipa faini isiyopungua shilingi za kitanzania laki mbili na isiyozidi shilingi za kitanzania laki tano (kifungu cha 53, Sheria Nam. 3 ya 2018);
ii. Kukosa uthibitisho rasmi wa talaka unaotambulika kisheria;
iii. Kukosa haki za msingi kama vile kutaka kuolewa tena, na haki nyengine zinazohusiana nazo.

3.5 Je mtu anaweza kurekebisha taarifa katika cheti cha talaka?

Mtu anaweza kurekebisha taarifa katika cheti cha talaka kwa kuwasilisha barua ya maombi katika Ofisi ya Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar ikiwa imeambatanishwa na: -

i. Hati ya kiapo kutoka Mahakamani au Kamishina wa viapo;
ii. Nakala ya kitambulisho cha muombaji kinachotambulika na Serikali; na
iii. Uthibitisho mwengine wowote utakaohitajika. (Kanuni ya 40 ya Kanuni za Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar 2020)

3.6 Ni zipi ada ya cheti cha talaka?

Zifuatazo ni ada za cheti cha ndoa (Kanuni ya 20 ya Kanuni za Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar 2020)

S/N	CHETI	ADA
1.	Cheti cha talaka.	TSH. 20,000/=
2.	Marekebisho ya taarifa katika cheti cha talaka.	TSH. 20,000/=
3.	Kupata cheti kipya baada ya cheti cha awali kuharibika au kupotea.	TSH. 20,000/=

3.7 Sababu zipi zinaweza kupelekea kufutwa kwa usajili wa cheti cha talaka?

Usajili wa cheti cha kifo unaweza kufutwa endapo: -

i. Itabainika taarifa za usajili sio sahihi;
ii. Usajili umefanywa kwa njia ya udanganyifu, uongo au rushwa;
iii. Cheti cha talaka kimetolewa kimakosa na kinahitajika kutolewa tena;
iv. Usajili wa cheti cha talaka umefanyika zaidi ya mara moja; au
v. Ikiwa kuna amri ya mahkama ya kufutwa kwa usajili wa cheti cha talaka. (kifungu cha 49, sheria nam. 3 ya 2018)

3.8 Ni upi utaratibu wa kufutwa kwa usajili wa cheti cha talaka?

Usajili wa cheti cha talaka hufutwa kwa utaratibu ufuatao: -

i. Kutolewa taarifa ya kufutwa kwa usajili wa cheti cha talaka, taarifa hiyo hutolewa na Mkurugenzi Mtendaji wa Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii na kupewa Muhusika wa cheti kinachotaka kufutwa;
ii. Kupewa nafasi ya kujibu taarifa ya kufutwa kwa usajili wa cheti cha talaka kwa muhusika;
iii. Kufutwa kwa usajili wa cheti hicho kwa kutolewa notisi kutoka kwa Mkurugenzi Mtendaji kwenda kwa Muhusika; na
iv. Kutoa taarifa ya kufutwa kwa usajili wa cheti hicho katika Gazeti Rasmi la Serikali.

3.9 Ni sababu zipi zinazopelekea ombi la usajili wa cheti cha talaka kukataliwa?

Ombi la usajili wa cheti cha talaka linaweza kukataliwa endapo: -

i. Taarifa za muombaji sio sahihi;
ii. Ombi halikufata utaratibu uliowekwa;
iii. Tukio la talaka halikutokea zanzibar;
iv. Ombi halikuambatanishwa na vielelezo muhimu vinavyohitajika;

3.10 Je kuna haki ya rufaa kwa asiyeridhika na maamuzi ya kukataliwa ombi la usajili wa cheti cha talaka?

Mtu ambaye hakuridhika na maamuzi ya Mkurugenzi Mtendaji wa Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar, ndani ya Siku 30 atakuwa na haki ya kukata rufaa kwa Waziri anaehusika na usajili wa matukio ya kijamii Zanzibar. (kifungu cha 21(7), Sheria Nam. 3 ya 2018)

3.11 Ni yepi Makosa katika usajili wa cheti cha talaka

Mambo yafuatayo ni makosa kufanyika wakati wa maombi ya usajili wa cheti cha talaka: -

i. Kutoa taarifa za uongo;
ii. Kumtumia mtu mwengine kupata cheti cha talaka;
iii. Kutumia nyaraka zisizo halali;
iv. Kumshawishi afisa msajili kufanya usajili kinyume na sheria;
v. Kwa uongo, kudai kupoteza au kuharibika kwa cheti ili kupatiwa cheti chengine;
vi. Kunyang'anya au kuchukua cheti cha mtu mwengine;
vii. Kutumia cheti cha mtu mwengine;
viii. Kumiliki cheti zaidi ya kimoja; au
ix. Kumruhusu mtu kutumia cheti cha mtu mwengine.

3.12 Ni zipi adhabu za makosa yaliyoorodheshwa hapo juu?

Adhabu za makosa yaliotajwa hapo juu ni kama ifuatavyo:

Faini isiyopungua shilingi za kitanzania Milioni moja na isiyozidi shilingi za kitanzania Milioni tatu au kifungo kwa kipindi kisichopungua mwaka mmoja na kisichozidi miaka mitatu au adhabu zote mbili. (Kifungu cha 53(2), Sheria Nam. 3 ya 2018)

Mfano wa cheti cha Talaka

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR
THE REVOLUTIONARY GOVERNMENT OF ZANZIBAR

SHAHADA YA TALAKA - CERTIFICATE OF DIVORCE

Namba ya Usajili Reg.No.	Tarehe na Mahali Ilipotamkwa Talaka Date and Place of Pronouncement of Divorce	Majina ya Walioachana Names of Divorce' and Divorcee	Umri Age	Majina ya Mashahidi (Wakiwepo) Name of Witnesses (If any)	Mtu aliyethibitisha Talaka Person who acknowledge the divorce	Tarehe ya Usajili Date of Registration

Talaka hii Imetolewa kwa Taratibu za………………
This Divorce was Issued According to………………

For Registrar General of Marriages and Divorces

CENTER FOR YOUTH
DIALOGUE